A sepsiszentgyörgyi Közgazdasági és Közigazgatási Szakközépiskola rövid története

GAZDAG ILDIKÓ

Iskolánk 1974 szeptemberében létesült, a tanügyi és a belkereskedelmi minisztériumok közös rendelete alapján. Egy évig az utóbbi hatáskörébe tartoztunk, s a Kriza János utca 1. szám alatti épületben kaptunk helyet. Három kilencedik osztályban 134 tanuló képviselte az első diáknemzedéket. Ez nagy esemény volt, ugyanis Kovászna megyében előtte nem létezett állami kereskedelmi oktatás. A városban volt ugyan a Szövetkezeti Iskola, de ez csak a szövetkezeti hálózat számára képezett ki szakembereket. Aki abban az időben állami kereskedelmi iskolát akart végezni, el kellett mennnie Gyergyószentmiklósra vagy Brassóba, ahol a legközelebbi állami kereskedelmi iskolák működtek. Bunika Mihály, az akkori megyei kereskedelmi vezérigazgató érte el felsőbb kapcsolataival, hogy városunkban létesülhetett egy állami kereskedelmi szakközépiskola.

A kezdetekkel járó gondokat iskolánk első igazgatója, Pál Ferenc matematika tanár oldotta meg. Kitűnő szervezőképessége és odaadó lelkiismeretes munkássága eredményeképpen iskolánk fokozatosan kezdett kibontakozni. Az első években kétséges volt az iskola jövője, ugyanis 1975-ben, egy akkori átszervezés következtében, csak a régi, jól működő kereskedelmi iskolák maradtak meg a szakminisztérium hálózatában. Egy év alatt, amíg a belkereskedelmi minisztérium finanszírozta a fejlesztési költségeinket, sok berendezést tudtunk vásárolni, többek között öt elektromos pénztárgépet és árumintákat az áruismereti kabinet számára, valamint a fizika és kémia laboratóriumok szinte teljes felszerelését.

1974-ben, iskolánk első évében, négy tanár tanított teljes normával, beleértve az igazgatót is. Rajtuk kívül hárman katedrakiegészítéssel, tizenketten pedig óraadóként tanítottak, hiányoztak azonban a szaktantárgyak tankönyvei.

A következő táblázat bemutatja iskolánk tanulóinak tagozatonkénti megoszlását és összlétszámát a két feltüntetett évben:

1975				
Évfolyam	IX	X	Esti	Összesen
Osztály	5	6	1	12
Tanulók száma	128	221	19	368

Ebben a tanévben az oktatás a Székely Mikó Kollégium épületében, délutáni váltásban zajlott.

1976					
Évfolyam	IX	X	XI	Esti	Összesen
Osztály	6	6	2	1	15
Tanulók száma	221	191	74	16	428

Ezzel a tanulólétszámmal már nem fértünk el a szomszédos iskola épületében, így 1976 szeptemberében a Kálvin téren levő 3. számú Általános Iskola épületébe költöztünk.

Ettől a tanévtől kezdve a tanulók gyakorlati oktatása szakemberek kezébe került, eddig ugyanis az üzletvezetők és vendéglátóipari egységek vezetői irányították ezt a tevékenységet, de ők nem tudtak kellőképpen eleget tenni ennek a munkakörnek. 1976 májusától Fejér Anikó, szeptembertől pedig Isán Ildikó és Czompó János szakoktatók kezdték el nevelői munkásságukat. Teljes normával, fiatalos lendülettel, kevesebb tapasztalattal fogtak neki új, választott hivatásuknak. Ekkor iskolánknál két közgazdász, Fekete Rózsa és Kováts Márta tanította a szaktantárgyakat, véglegesített tanárként. A pénzügytant és a könyvvitelt Czikó Árpád és Conț Mircea közgazdászok oktatták mint óraadó tanárok.

A tantestület nagy része frissen diplomázott tanárokból, valamint huszonéves szakoktatókból állt. Mindannyian bizonyítani akartak. Az 1977 júniusában tartott alapellenőrzés során iskolánk létjogosultságát bizonyította. Egy komplex tanfelügyelői brigád Burtoi Ioan minisztériumi vezér-tanfelügyelővel az élen két hétig ellenőrizte iskolánk tevékenységét. A szakoktatást, valamint a gyakorlatot a vezér-tanfelügyelő személyesen ellenőrizte, de jelen volt még egy szakfelügyelő is a pénzügyminisztériumból. A kereskedelmi egységekben, ahol a tanulóink gyakorlatoztak, szintén jó vélemény alakult ki a szakoktatók és a tanulók tevékenységéről.

1977 decemberében került sor iskolánk második költözésére. Ekkor az Állomás negyedben levő Vörös Hadsereg utca 25. szám alatti telken felépült új iskolaépületbe költöztünk, a 6-os számú Általános Iskolával együtt. Ebben a tanévben külön iskolai intézményekként működtünk, de 1978 őszén összevonták a két iskolát. Itt 28 osztályterem és 3, fizika, kémia és vendéglátási laboratórium működött. A tanítás három váltásban történt, úgymint elemi, gimnáziumi, líceumi, nappali és esti tagozatokkal. Azokban az években az Állomás negyed volt a városunk legdinamikusabban fejlődő negyede, ugyanis akkoriban létesültek az iparnegyed nagy gyárai: a IAME és a IMASA, ahol rengeteg Bákó és Vrancea megyei munkást alkalmaztak. A betelepített családok gyerekei nagyrészt a mi iskolánkba jártak. Ettől a tanévtől iskolánk mint központi iskola tevékenykedett 13 alegységgel. Ide tartozott számos óvoda, valamint a szotyori és a kilyéni általános iskola is.

Iskolánk osztályainak túlzsúfoltságát enyhítendő, 1986 őszén líceumi tagozata beköltözött a központba, a Kriza János utca 1. szám alá. Tulajdonképpen visszakerültünk abba az épületbe, ahol 1974 őszén az első három osztály megkezdte tevékenységét. Itt a felső két emeleti szinten 14 osztálytermet tudtunk működőképesen berendezni.

Ebben az időben sok segítséget kaptunk az ipari és az élelmiszerkereskedelmi vállalatoktól, valamint a megyei kereskedelmi igazgatóságtól. Minden leltár után megengedték, hogy a leírt, de használható árukat elvigyük. Ezek évekig a különböző féle és fajta áruk szemléltető eszközei lettek. Több mint tíz méter különböző fajta, színű és méretű méterárunk, ötven méter különböző szélességű függönyünk volt. Porcelán és fajansz edényeink egy szekrényt töltöttek meg, ugyanúgy cipőfélékből is sok volt, leginkább felemásak. Sajnos a sok költözködés során ezeknek nyoma veszett.

Iskolánk túlzsúfoltságának szemléletes példája az 1987–88-as tanév osztályait és tanulólétszámát összesítő táblázat:

Évfolyam	I.	II.	III.	IV.		Összesen
Osztály	7	9	9	8		33
Tanulók száma	258	281	302	274		1115
Évfolyam	V.	VI.	VII.	VIII.		
Osztály	8	7	6	6		27
Tanulók száma	256	241	191	193		881
Évfolyam	IX.	X.	XI.	XII.	Esti	Összesen
Osztály	3	3	1	1	6	14
Tanulók száma	109	111	36	36	245	537

Ez összesen 2533 tanulós létszámot jelentett. Több tanulónk volt, mint az ugyancsak nagy létszámú Székely Mikó Kollégiumnak.

1976 és 1990 között iskolánk szakoktatói sokat tevékenykedtek a kereskedelmi vállalatok keretében szakképzés, továbbképzés terén. Ezenkívül az évente megrendezett szakmai versenyek munícipiumi és megyei szakaszának a lebonyolítása szintén iskolánk szakoktatóira hárult.

1990 eleje a nagy változásoké: újraalakultak a magyar tannyelvű osztályok. Megjegyezzük, hogy 1986-tól a magyar osztályokat felszámolták, magyar nyelvet csak fakultatív órákon tanultak. A vezetőséget demokratikus úton választottuk meg, bővült a szakmai képzések

száma (irodai dolgozókat, gazdasági ügyintézőket is képeztünk), beindult a technikumi, ún. posztliceális képzés, tandíjtérítéses rendszerben.

1991 őszén iskolánk ismét költözött, most már negyedik alkalommal, reméljük utoljára. Az Ág utca 30. szám alatti telken épített új iskolaépületbe kerültünk, ahol jelenleg is működünk. Ez kétemeletes, belső udvarral rendelkező épület, 24 osztályteremmel, ezekből az egyiket tornateremmé alakítottuk át, egy másikat felszolgálási szaktanteremmé, három laboratóriumként működik. Iskolánk udvarán található egy kitűnő sportbázis, két minifoci, kosárlabda-, röplabda-, futópályával, ugrógödörrel.

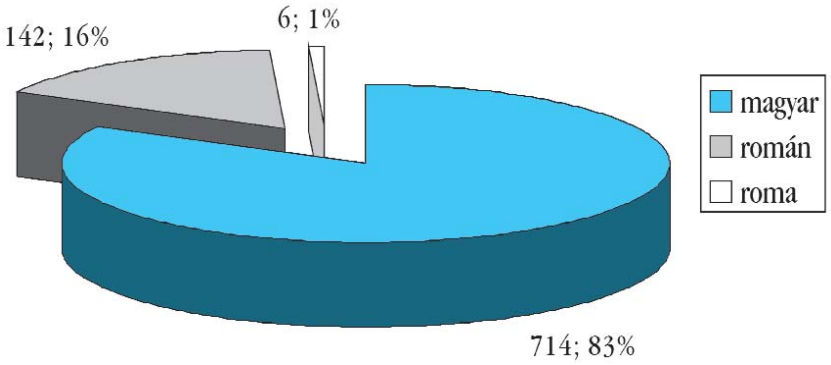
1992. január elsejével különváltunk az Állomás negyedben lévő elemi osztályoktól, mivel a két iskolában levő osztályokat nehéz volt egy vezetőség által irányítani. Az Állomás negyedben maradt I– VIII. osztályok visszakapták a 6. Számú Általános Iskola elnevezést.

1992-ben szorosabbá vált a kapcsolatunk a csíkszeredai Kereskedelmi Szakközépiskolával. Tapasztalatcserét szerveztünk, egy küldöttség Török Árpád igazgatónk vezetésével részt vett 1993-ban az ottani iskola névadó ünnepségén. Akkor vették fel hivatalosan a Joannes Kájoni nevet. Ez a kapcsolat azóta is működik, minden évben kölcsönösen részt veszünk az Iskolanapokon.

1994-től van testvériskolai kapcsolatunk a budapesti Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Külkereskedelmi Szakközépiskola és Gimnáziummal. Körülbelül 1000 szépirodalmi és szakkönyvet, valamint két kézi számítógépet kaptunk tőlük adományként. Testvériskolai kapcsolataink időközben kibővültek, partnereink az említetten kívül a kiskunhalasi II. Rákóczi Ferenc Informatikai, Közgazdasági és Mezőgazdasági Szakközépiskola, a tokaji Kereskedelmi és Idegenforgalmi Középiskola, a brassói Áprily Lajos Főgimnázium, a magyarkanizsai Műszaki Középiskola.

Iskolánk 1974 és 1990 között a következő szakokat foglalta magába: kereskedelmi, pénzügy-könyvviteli, illetve vendéglátóipari. 1977–85 között minden évfolyamon volt egy-egy könnyűipari osztály (IX–X.). 1990-ig a líceum első fokozatán (IX–X. osztályok) kereskedelmi eladókat és vendéglátóipari dolgozókat képeztünk ki. Aki elvégezte a líceum II. fokozatát (XI–XII. osztály) is, az pénzügyi és könyvviteli képzést kapott.

Iskolánk eddig vegyes iskola volt, román és magyar tagozattal, de az új tanévben nem indul nálunk román tagozaton IX. osztály. Az utóbbi 10 évben a diáklétszám 800 és 947 között mozgott. Jelenleg, a 2006/2007-es tanévben diákjaink száma 862, ebből 720 magyar tagozaton tanul.

1. ábra. A diákok nemzetiségi összetétele

Akárcsak az ország többi szakközépiskolájában, az oktatás a következő szinteken működik:

– 4 éves szakközépiskola, 3. szintű képzéssel: gazdasági technikus, közigazgatási technikus, turisztikai technikus, beszerzési technikus.

– 5 éves szakközépiskola, 3. szintű képzéssel: gasztronómiai technikus, kereskedelmi technikus, rendezvényszervező, stylist-fodrász.

– 2 éves szakiskola, 1. szintű képzéssel: vendéglátóipari dolgozó, kereskedelmi dolgozó, szállodai dolgozó, fodrászsegéd.

– 3 éves szakiskola, 2. szintű képzéssel: pincér, szakács, iparicikk-eladó, élelmiszer-eladó, férfi-és női fodrász.

– Technikumi (posztliceális), 3+szintű képzés: ügyviteli asszisztens, idegenvezető.

– Esti tagozat, szakközépiskola, 3. szintű képzés: turisztikai technikus, gazdasági technikus.

A közismereti tantárgyakat címzetes tanárok oktatják, de a szaktanárok esetében krónikus a hiány, mert a közgazdászok számára nem túl vonzó a tanári pálya. Ennek ellenére, bár szaktanáraink túlterheltek, tankönyveket fordítunk, továbbképzéseken veszünk részt, felhasználunk minden forrást a minőségi szakoktatás anyagi és szellemi körülményeinek a megteremtéséhez. Számos pályázatunkat pozitívan bírálták el, így berendeztük és felszereltük a tanirodát és a fodrászműhelyt, kiegészítettük a tankonyha, a felszolgálási labor és a kereskedelmi szaktanterem felszerelését.

Nyertes lett a PHARE TVET 2004–2006 programra beadott pályázatunk, így 2008-ig egy új épületet építenek a műhelyek és szaklaboratóriumok részére, és megfelelő berendezéseket, eszközöket is kapunk.